

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

02 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Timofti Vladimir, Țurcan Anatolie

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Postu Marin în numele inculpatei Rusu Tamara, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 ianuarie 2021, în cauza penală privind-o pe

Rusu Tamara Xxx, născută la xxxxxx, originară din or. xxxxxxxxxxxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 05.05.2015 - 24.07.2020 (prima instanță);
2. 09.10.2020 - 27.01.2021 (instanța de apel);
3. 05.04.2021 – 02.06.2021 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei (sediul Rezina) din 24 iulie 2020, Rusu Tamara a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, fiind liberată de pedeapsă din motivul intervenirii termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

De asemenea, a fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de partea vătămată și dispusă încasarea de la Rusu Tamara în beneficiul părții vătămate Cioban Anghelina, prejudiciul material în mărime 55742,92 lei, prejudiciul moral în mărime de 40000 lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime 400 lei.

1.1. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că la 19.08.2014, aproximativ la ora 07:45, Rusu Tamara, conducând autoturismul de model „Opel Astra” n/î xxxxxx și având în calitate de pasager pe bancheta din spate pe Cioban Anghelina, stopând la intersecția traseelor R-13 cu R-20, în preajma s. Țareuca, r-nul Rezina, pentru a debarca pasagera Cioban Anghelina, manifestând imprudență, încălcând prevederile pct. 14 lit. c) a Regulamentului Circulației Rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.357 din 13.05.2009, conform căruia conducătorului de vehicul îi este interzis să deschidă portierele vehiculului în timpul mersului sau

să pornească de pe loc cu portierele deschise, în timpul debarcării pasagerului Cioban Anghelina, a început deplasarea fără să se asigure că pasagera a debarcat complet din automobil și a închis portiera, în rezultat la ce Cioban Anghelina a căzut jos și a fost târâtă la sol în jurul unui metru, astfel fiindu-i cauzate leziuni corporale sub formă de fractură închisă pertrohanterică a femurului drept, fără deplasare de fragmente, fără implicarea canalului medular, plagă contuză pe genunchiul stâng, edem a țesuturilor moi a membrului inferior drept, care potrivit concluziilor raportului de expertiză medico-legală nr.435 D din 20.11.2014 se califică drept leziuni corporale medii.

Prima instanță a calificat acțiunile inculpatei Rusu Tamara în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, după indicii calificativi - încălcarea regulilor de securitate a circulației rutiere de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare medie a integrității corporale a unei persoane.

2. Sentința primei instanțe a fost contestată cu apel de către avocatul Burduja Sergiu în numele inculpatei Rusu Tamara, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Rusu Tamara să fie achitată de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal.

În argumentarea apelului, apelantul a invocat că:

- potrivit dispoziției art. 274 Cod de procedură penală, persoana care a solicitat sesizarea organului de urmărire penală, poate fi recunoscută parte vătămată, însă din materialele cauzei este imposibil de constatat în temeiul căror probe organul de urmărire penală la 13 noiembrie 2014 o recunoaște ca parte vătămată pe Cioban Anghelina - persoană neantrenată în proces. Circumstanța dată nu o singură dată a fost atenționată instanței de judecată, însă instanța de judecată, contrar prevederilor art. 97 Cod de procedură penală, așa și nu a constatat, care-i legătura causală dintre Cioban Angela și Cioban Anghelina și din care motive ultima este recunoscută ca parte în proces;

- au fost efectuate 4 rapoarte de expertiză, dintre care primele trei indică că localizarea leziunilor corporale și mecanismul producerii acestora, posibil au fost produse ca rezultat al căderii de la proprie înălțime la coborârea din automobil. La 24.03.2015, prin raport de expertiză, se constată că „*sus indicatele leziuni corporale pot avea în apariția lor mecanismul indicat de pătimită*”, raport care este pus la baza sentinței;

- în ședința de judecată s-a dat citire fișei de boală a pacientei Cioban Anghelina, în care se indică că „*din spusele pacientei – traumatism în stradă, pe data de 19.08.2014, ora 9:00 a căzut peste șoldul drept...*”, astfel, instanța de judecată a ocolit proba dată și a făcut trimitere doar la raportul de expertiză din 24.03.2015;

- dacă procurorul nu a solicitat numirea unei contra expertize sau o expertiză colegială, aceasta o putea face instanța de judecată, deoarece lipsa unei concluzii de expertiză colegială, atrage după sine nulitatea raportului de expertiză medico-legal nr. 123D din 24.03.2015 la care instanța de judecată face referire în sentința de condamnare, mai mult ca atât, raportul de expertiză medico-legal nr. 123D din 24.03.2015 este o probă indirectă — mijloc de probă, care se apreciază împreună cu alte probe administrate, însă alte probe ce ar confirma vinovăția inculpatei nu sunt, astfel acest raport nu are nici o valoare juridică;

- apărarea a solicitat să se dea citire din raportul de constatare medico-legală nr. 222/d din 19.09.2014 și anume: „*diagnosticul principal la externare - tulburare afectivă cu sindrom hipo-maniacal...*”, prin urmare, acuzatorul de stat inclusiv și instanța de judecată, în sentință, au dat prioritate declarațiilor unei persoane bolnave mintal, analizând în mod critic declarațiile martorului Gheorghieș Ion, inclusiv și ale inculpatei;

- instanța de judecată în mod unilateral i-a violat dreptul la apărare inculpatei Rusu Tamara, lipsind-o de prevederile art. 380 Cod de procedură penală - ultimul cuvânt al inculpatului;

- cu referire la acțiunea civilă, bonurile de plată nu au suport juridic fără prezentarea rețetei, iar în ce privește procurarea încălțămintei ortopedice în valoare de 52 000 lei, această cumpărătura a fost făcută de Rusu Natalia, persoana care nu are nimic comun cu Cioban Anghelina.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 ianuarie 2021, a fost respins ca nefondat apelul declarat de către avocatul Burduja Sergiu în numele inculpatei Rusu Tamara și menținută sentința primei instanțe fără modificări.

3.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că prima instanță în sentință corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, și just a concluzionat că inculpata Rusu Tamara este vinovată de comiterea infracțiunii de încălcare a regulilor de securitate a circulației rutiere de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare medie a integrității corporale a unei persoane, or, împrejurările ce dovedesc în afara oricărui dubii vinovăția lui Rusu Tamara în comiterea faptei constatate în cadrul cercetării judecătorești, din totalitatea de probe acumulate la dosarul respectiv, fiind corect apreciate, cu respectarea prevederilor art. 101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Cu referire la motivele invocate de partea apărării, precum că prima instanță a adoptat soluția incorectă de condamnare a inculpatei Rusu Tamara, instanța de apel a conchis că prima instanță nu a comis careva erori de fapt care ar impune

casarea sentinței adoptate în partea recunoașterii inculpatei vinovată în comiterea infracțiunii.

Instanța de apel a considerat că aceste afirmații ale avocatului reprezintă opinia subiectivă a părții apărării, or, prima instanță în sentința sa corect și justificat și-a motivat soluția sub aspectul recunoașterii vinovăției inculpatei Rusu Tamara în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, luând în considerare probele administrate legal de către organul de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată la prezenta cauză penală, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art. 101 Cod de procedură penală.

Totodată, instanța de apel a reținut că declarațiile părții vătămate Cioban Anghelina coroborează cu rapoartele de expertiză cercetate de instanța de judecată, fiind menționat că din aceste probe se deduce că partea vătămată a primit leziuni corporale medii, anume din cauza căderii de la propria înălțime la coborârea din automobil, or, automobilul condus de inculpata Rusu Tamara se afla în deplasare în momentul când partea vătămată urma să se coboare din vehicul.

Cu referire la criticile că în sesizarea organului de urmărire penală figurează Cioban Angela, dar nu Cioban Anghelina, instanța de apel a considerat că nu e vreo careva încălcare în ordinea procedurii penală, aceasta fiind doar o eroare materială, fiind una și aceeași persoană.

Ce ține de afirmația avocatului că potrivit fișei de boală a pacientei Cioban Anghelina, se indică că „*din spusele pacientei – traumatism în strada, pe data de 19.08.2014, ora 9:00 a căzut peste șoldul drept...*”, instanța de apel a reținut că potrivit declarațiile părții vătămate Cioban Anghelina, reiese că la spital nu a fost întrebată direct ce s-a întâmplat, iar când au întrebat asistentele medicale, a spus că a căzut, Rusu Tamara tot o ruga ca să nu anunțe poliția, de aceea nu a anunțat poliția, deoarece a intrat în situația lui Rusu Tamara.

La fel, instanța de apel a indicat că deși, pe parcursul cercetării judecătorești, inculpata Rusu Tamara nu a recunoscut vina, că aceasta a asigurat-o pe partea vătămată cu cele necesare pe parcursul deplasării în spitalele din Șoldănești și Orhei, fapt confirmat și prin declarațiile părții vătămate care a menționat că, la momentul internării, Rusu Tamara a asigurat-o cu toate cele necesare, chiar cu cămașă de noapte și pasta de dinți.

Instanța de apel a reținut că în speță, trauma primită de partea vătămată, a fost cauzată anume în urma căderii acesteia în momentul debarcării din automobilul condus de Rusu Tamara, care la rândul său nu a stopat automobilul și nu s-a asigurat că Cioban Anghelina a ieșit din automobil, iar portiera automobilului este închisă.

Cu referire la faptul menționat de avocat precum că, conform raportului de constatare medico-legală nr. 222/d din 19.09.2014, prin care a fost stabilit:

„*diagnosticul principal la externare - tulburare afectivă cu sindrom hipomaniacal.*”, la partea vătămată, considerând că, instanța de judecată, în sentință, a dat prioritate declarațiilor unei persoane bolnave mintal, în sensul dat, instanța de apel le-a apreciat critic și neobiectiv, în contextul în care, atât cât o persoană nu este declarată iresponsabilă printr-un act definitiv, declarațiile persoanei date, la caz a părții vătămate, urmează a le fi date o apreciere în cadrul cercetării judecătorești de către instanța de judecată.

De asemenea, instanța de apel a considerat declarativă și afirmația avocatului precum că, instanța de judecată în mod unilateral - a violat dreptul la apărare al inculpatei Rusu Tamara, lipsind-o de ultimul cuvânt, or, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, la data de 20.07.2020, președintele ședinței, conform art. 380 Cod de procedură penală, i-a oferit lui Rusu Tamara ultimul cuvânt, aceasta declarând că nu se consideră vinovată de fapta imputată.

Totodată, instanța de apel a atestat că este întemeiată liberarea inculpatei Rusu Tamara de răspundere penală în baza art. 264 alin. (1) Cod penal în legătură cu expirarea termenului de prescripție privind tragerea la răspundere penală.

Ce ține de acțiunea civilă, instanța de apel a constatat că prima instanță, justificat a admis în parte acțiunea civilă privind recuperarea prejudiciului material și moral, or, partea vătămată a suportat prin infracțiunea săvârșită de inculpată, suferințe psihice și morale, având în vedere că în urma accidentului rutier s-au constatat leziuni corporale medii, prin urmare, la caz se atestă un raport direct de cauzalitate între activitatea infracțională descrisă și prejudiciul nepatrimonial suportat, iar legea penală prevede expres dreptul persoanei căreia i-a fost cauzat prejudiciu nemijlocit prin acțiunile interzise de legea penală de a înainta o acțiune civilă privitor la încasarea prejudiciului material, moral cauzat prin infracțiune.

Cu privire la prejudiciul moral, instanța de apel a considerat că suma de 40000 lei în beneficiul lui Cioban Anghelina, încasate cu titlu de prejudiciu moral de către prima instanță din contul inculpatei Rusu Tamara, este suficientă pentru a acoperi suferințele morale cauzate părții vătămate, or, suma dispusă spre încasare, cu titlu de prejudiciu moral, constituie o satisfacție echitabilă în coraport cu suferințele fizice și psihice cauzate părții vătămate, prin infracțiune, luând în considerare totodată și faptul că la stabilirea cuantumului prejudiciului moral, urmează a se ține cont atât de gravitatea suferințelor pricinuite, dar și de starea materială a inculpatei.

Cu privire la prejudiciul material, instanța de apel a reținut că prima instanță a dispus încasarea din contul inculpatei Rusu Tamara în beneficiul lui Cioban Anghelina, cu titlu de prejudiciu material, suma de 55 742,92 lei, or, în contextul dat, au fost prezentate probe ce confirmă că partea vătămată a suportat cheltuieli pentru intervenții chirurgicale și tratamentul efectuat în urma accidentului rutier, cu

atât mai mult că, după fapta comisă de inculpată, partea vătămată a primit certificat de dizabilitate, fiind încadrată în grad de dizabilitate mediu.

Instanța de apel a respins afirmația avocatului precum că bonurile de plată nu au suport juridic fără prezentarea recetei, iar în ce privește procurarea încălțămintei ortopedice în valoare de 52 000 lei, această cumpărătura a fost făcută de Rusu Natalia, persoana care nu are nimic comun cu Cioban Anghelina, aspecte la care instanța de apel a notat că, deși conform facturii, reiese că încălțămintea ortopedică a fost procurată de Rusu Natalia, faptul dat nu constituie un temei de respingere a cerinței privind încasarea cheltuielilor respective din contul inculpatei, în contextul în care cerința dată a fost susținută prin cerere de chemare în judecată de către partea vătămată, înaintată în cadrul procesului penal, încălțămintea procurată fiind pentru partea vătămată, chiar dacă a fost procurată de către o altă persoană.

Cu privire la cheltuielile pentru asistență juridică, instanța de apel a constatat că la materialele cauzei penale, este anexat bonul de plată seria EZ nr.576622, eliberat de biroul de avocat "Stela Lefter", ce confirmă cheltuielile de asistență juridică în mărime de 400 lei, suportate de partea vătămată Cioban Anghelina, fapt ce denotă că această sumă urmează a fi încasată din contul inculpatei Rusu Tamara în situația în care partea vătămată a suportat cheltuieli de asistență juridică anume din cauza acțiunilor infracționale a inculpatei.

4. Decizia instanței de apel este contestată cu recurs ordinar de către avocatul Postu Marin în numele inculpatei Rusu Tamara, care indică temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, încălcarea art. 6 CEDO, și solicită casarea totală a deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Rusu Tamara să fie achitată de sub învinuirea de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal.

În argumentarea recursului, recurentul invocă că:

- instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel, a adoptat o decizie nemotivată a cărei soluție vine în contradicție cu dispozitivul atât în latura penală cât și civilă;

- efectuarea rapoartelor de expertiză de către unul și același expert medic-legist, fără antrenarea unei expertize colegiale într-o comisie de 3 experți, denotă lipsa oricăror efecte juridice ale raportului de expertiză nr. 123D din 24.03.2015 (al 4-lea), iar punerea acestui raport la baza sentinței este contrar prevederilor art. 148 alin. (2), 94, 101 Cod de procedură penală;

- numirea în calitate de expert a medicului legist Lipovan O., care concomitent este audiat în calitate de martor, contravine prevederilor art. 18 din Legea nr. 1086 din 23.06.2000 cu privire la expertiza judiciară, consultările tehnico-științifice și medico-legale. Or, în speță este evident că expertul Lipovan

O., fiind audiat în calitate de martor și ulterior obligat să întocmească un nou raport de expertiză, a fost constrâns să facă un raport care să satisfacă cerințele organului de urmărire penală, încălcându-i astfel dreptul său la apărare și independența profesională. Prin urmare, raportul de expertiză medico-legală nr. 123D din 24.03.2015 urma să fie declarat nul și exclus ca probă din dosar, conform art. 94 alin. (1) pct. 1), 2) și 6 Cod de procedură penală;

- declarațiile părții vătămate sunt contradictorii și mincinoase, or acestea diferă de la caz la caz și potrivit acestora, din cauza că partea vătămată s-a ținut cu mâna de mânerul portierei ar fi fost târâtă între 1-2 m. Or, niciun raport de expertiză medico-legală nu a constatat leziuni corporale cauzate de târâtură, ci doar de „cădere de la propria înălțime”;

- instanța de fond a stabilit vinovăția inculpatei doar în baza declarațiilor pretinsei părți vătămate, fără careva alte probe, și își motivează soluția doar pe presupuneri și anume că transportarea lui Cioban Anghelina la spitalul din Orhei și nu la spitalul din Rezina ar fi niște „încercări de mușamalizare a circumstanțelor și de ascundere a faptului că ar fi avut loc un accident”;

- la acțiunea civilă au fost anexate mai multe cecuri de plată, fără careva mențiuni că acestea ar fi fost achitate de către Cioban Anghelina, inclusiv factura nr. 3355422 din 18.04.2016, în care în calitate de beneficiar este indicată Rusu Natalia, o persoană necunoscută (f.d. 16-19, vol. II). De asemenea, instanța de fond nu a motivat în niciun fel relevanța probelor privind încasarea prejudiciului moral și material, inclusiv cecurile și factura nr. 3355422 din 18.04.2016 cu valoare de 52325 lei, eliberată pe numele lui Rusu Natalia, iar acțiunea civilă urma a fi respinsă ca neîntemeiată;

- instanța de apel a omis în decizie să motiveze care anume probe demonstrează că automobilul condus de Rusu Tamara se afla în deplasare în momentul când partea vătămată urma să se coboare din vehicul;

- instanțele de judecată au omis să aprecieze declarațiile martorului Gheorghieș Ion, care prin declarațiile sale din prima instanță a confirmat că „*frâna de mână era trasă în sus când a fost stopat vehiculul*”, „*când Rusu T. a staționat, a oprit motorul*”, „*Ciobanu A. era încălțată în încălțăminte mai înaltă*”. (f.d. 213-214, vol. I) și că poziția în care căzut Cioban Anghelina, fiind cu picioarele întinse spre automobil, confirmă cauza căderii de la propria înălțime din motive independente, fără careva factori externi, după cum confirmă și rapoartele de expertiză medico-legale;

- instanța de apel în motivare face referire la raportul de expertiză nr. 412D din 10.12.2014, fără ca un asemenea raport să existe la materialele cauzei penale;

- instanța de apel a ignorat argumentul apelantei că partea vătămată este asigurată medical, are poliță de asigurare medicală și a beneficiat de tratament din contul Companiei Naționale de Asigurări în Medicină. Astfel, CNAM în temeiul

art. 18 din Legea nr. 1585 din 27 februarie 1998 este în drept să pretindă încasarea prejudiciului material cu titlu de cheltuieli pentru tratamentul persoanei asigurate, iar cererea părții vătămate de încasare a prejudiciului material constituie un act de rea-credință și tendință de îmbogățire nejustificată;

- instanțele de judecată nu motivează legătura causală între pretențiile părții vătămate de acordare a prejudiciului moral în sumă de 40000 lei, dispusă a fi încasată din contul inculpatei, or contrar art. 219 alin. (4) Cod de procedură penală, acestea au omis să ia în considerare cauza și gravitatea leziunilor corporale suportate de partea vătămată, precum și faptul că în calitate de persoană asigurată a beneficiat de tratament din contul CNAS, și că suma de 40000 lei constituie o povară prea mare pentru inculpată, ea fiind pensionară, cu grad de dizabilitate II, văduvă, cu un venit lunar în jur de 1000 lei;

- este nefondată și inexplicabilă motivarea instanței de apel prin care se respinge o pretinsă pretenție privind procurarea încălțăminte ortopedice în valoare de 52000 lei, or o astfel de pretenție nici nu a fost înaintată în cadrul procesului și nu a fost examinată de prima instanță;

- nemotivarea din decizie, constituie o eroare gravă de fapt și o încălcare a dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6 CEDO, iar din analiza obiectivă a probelor rezultă că lipsesc careva indici probatorii privind încălcarea de către Rusu Tamara a Regulamentului circulației rutiere, și respectiv, comiterea faptei prejudiciabile, fiind constatată lipsa faptei prejudiciabile și legătura causală dintre acțiunile/inacțiunile inculpatei Rusu Tamara și leziunile corporale suportate de partea vătămată în urma căderii acesteia de la propria înălțime.

5. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care pledează pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

Totodată, notează că recurentul își motivează contestația pe dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, însă motivele de reapreciere a materialului probator, nu se conțin în temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

De asemenea, indică că instanța de apel, la aprecierea probelor a ținut cont de prevederile art. 101 Cod de procedură penală.

Procurorul a mai argumentat că instanța de apel s-a expus asupra tuturor argumentelor invocate în apel și motivarea soluției corespunde dispozitivului hotărârii contestate.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În speță se reține, că potrivit textului recursului, recurentul invocă temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, precum și încălcarea art. 6 CEDO, în sensul că instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel, a adoptat o decizie nemotivată a cărei soluție vine în contradicție cu dispozitivul atât în latura civilă, cât și cea penală.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal atestă că motivele invocate de recurent în argumentarea recursului nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei.

Astfel, Colegiul penal notează că temeiul de recurs invocat de recurent, prin prisma aspectelor indicate de acesta, că: *"instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel, a adoptat o decizie nemotivată a cărei soluție vine în contradicție cu dispozitivul atât în latura civilă, cât și cea penală, precum și încălcarea art. 6 CEDO"*, în prezenta speță nu s-au confirmat, or prin hotărârea adoptată instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor relevante, invocate în apelul declarat de către apărător în numele inculpatei, întemeindu-și soluția în baza probelor cercetate de prima instanță, verificate și apreciate corect și de instanța de apel prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, descrise și analizate în decizia sa (f.d. 142-151, vol. II), iar decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care își întemeiază soluția corectă de menținere a sentinței primei instanțe de condamnare a inculpatei Rusu Tamara pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, precum și de admitere a acțiunii civile înaintate de partea vătămată, or just s-a reținut că din probele administrate se confirmă prezența elementelor infracțiunii incriminate în acțiunile inculpatei Rusu Tamara, fiind confirmată cu certitudine legătura cauzală din acțiunile inculpatei, încălcările Regulamentului Circulației Rutiere și vătămările provocate părții vătămate. În acest sens, se atestă că instanța de apel nu a comis vreo eroare de fapt sau de drept ce ar afecta legalitatea și corectitudinea deciziei contestate.

De asemenea, ce ține de argumentele recurentului descrise la pct. 4 a prezentei decizii, se conchide că acesta primordial își manifestă dezacordul cu aprecierea probelor de către prima instanță și instanța de apel, și în special "*declarațiile părții vătămate sunt contradictorii și mincinoase, or acestea diferă de la caz la caz și potrivit acestora, din cauza că partea vătămată s-a ținut cu mâna de mânerul portierei ar fi fost târâtă între 1-2 m. Or, niciun raport de expertiză medico-legală nu a constatat leziuni corporale cauzate de târâtură, ci doar de „cădere de la propria înălțime”*”;- instanța de fond a stabilit vinovăția inculpatei doar în baza declarațiilor pretinsei părți vătămate, fără careva alte probe, și își motivează soluția doar pe presupuneri și anume că transportarea lui Cioban Anghelina la spitalul din Orhei și nu la spitalul din Rezina ar fi niște „încercări de mușamalizare a circumstanțelor și de ascundere a faptului că ar fi avut loc un accident”, însă instanța de recurs ordinar la aceste motive a recurentului, atestă că nu poate fi acceptată această versiune, or contravine constatărilor corecte a instanței de apel în prezenta speță, care just a indicat că "*declarațiile părții vătămate Cioban Anghelina coroborează cu rapoartele de expertiză cercetate de instanța de judecată, și din aceste probe se deduce că partea vătămată a primit leziuni corporale medii, anume din cauza căderii de la propria înălțime, la coborârea din automobil, or, automobilul condus de inculpata Rusu Tamara se afla în deplasare când partea vătămată urma să coboare din vehicul*", ce sunt întemeiate pe întreg cumulul de probe descris, verificat și apreciat de instanța de apel în decizia sa prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală (f.d. 142-145, vol. II), iar aleagațiile recurentului nu sunt întemeiate pe careva probe, fiind doar interpretative și declarative.

Mai mult, se conchide că instanța de apel a apreciat probele prin prisma cerințelor stipulate în art. 101 Cod de procedură penală, expunându-se în decizie cu privire la motivele respingerii argumentelor părții apărării și acceptării probelor prezentate de partea acuzării, respectând rigorile dictate de principiul contradictorialității stipulat în art. 24 Cod de procedură penală.

Colegiul penal reține că nu pot fi acceptate argumentele recurentului descrise în pct. 4 a prezentei decizii, ce țin de aprecierea probelor în prezenta speță, inclusiv a declarațiilor martorului Gheorghieș Ion, din considerentul că din decizia instanței de apel rezultă cert că toate probele administrate în prezenta cauză penală au fost apreciate de instanța de apel prin coroborare între ele, conform prevederilor art. 27, 101 Cod de procedură penală, fiind reținut just ca demonstrată pe deplin vinovăția inculpatei Rusu Tamara în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, iar obiecțiile recurentului reprezintă doar opinia subiectivă greșită a acestuia, or instanța de recurs ordinar nu identifică vreun temei de a interveni în decizia instanței de apel, care este legală și întemeiată.

Totodată, ce ține de critica recurentului, că: "*instanța de apel în motivare face referire la raportul de expertiză nr. 412D din 10.12.2014, fără ca un asemenea raport să existe la materialele cauzei penale*", Colegiul penal consideră că mențiunea respectivă constituie o eroare materială comisă de instanța de apel, ce nu afectează temeinicia și legalitatea deciziei adoptate, fiind corect - nr. 472D din 08.12.2014.

Cu referire la argumentele recurentului, precum că: "*efectuarea rapoartelor de expertiză de către unul și același expert medic-legalist, fără antrenarea unei expertize colegiale într-o comisie de 3 experți, denotă lipsa oricăror efecte juridice ale raportului de expertiză nr. 123D din 24.03.2015 (al 4-lea), iar punerea acestui raport la baza sentinței este contrar prevederilor art. 148 alin. (2), 94, 101 Cod de procedură penală*", Colegiul penal atestă că sunt neîntemeiate, or rapoartele de expertiză în speță au fost efectuate pentru elucidarea tuturor circumstanțelor neclarificate prin primele rapoarte de expertiză judiciară, și noilor întrebări apărute din concluziile prezentate în aceste rapoarte, iar instanțele de judecată, în virtutea art. 27, 101 Cod de procedură penală, corect au apreciat concluziile rapoartelor de expertiză, în coroborare cu celelalte probe (cum ar fi declarațiile părții vătămate) administrate la materialele cauzei, care în ansamblu au demonstrat prezența elementelor infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, în acțiunile inculpatei Rusu Tamara.

Totodată, Colegiul penal constată, că deși partea apărării consideră că în concluziile acestor rapoarte de expertiză sunt prezente divergențe, aceasta în cadrul ședinței de apel nu a solicitat efectuarea unei expertize suplimentare sau în comisie în temeiul art. 144 alin. (4) Cod de procedură penală (f.d. 119-120, 132-136, vol. II)

De asemenea, Colegiul penal consideră nefondate argumentele recurentului, că: "*numirea în calitate de expert a medicului legalist Lipovan O., care concomitent este audiat în calitate de martor, contravine prevederilor art. 18 din Legea nr. 1086 din 23.06.2000 cu privire la expertiza judiciară, consultările tehnico-științifice și medico-legale. Or, în speță este evident că expertul Lipovan O., fiind audiat în calitate de martor și ulterior obligat să întocmească un nou raport de expertiză, a fost constrâns să facă un raport care să satisfacă cerințele organului de urmărire penală, încălcându-i astfel dreptul său la apărare și independență profesională. Prin urmare, raportul de expertiză medico-legală nr. 123D din 24.03.2015 urma să fie declarat nul și exclus ca probă din dosar, conform art. 94 alin. (1) pct. 1), 2) și 6 Cod de procedură penală*", or din materialele cauzei penale, rezultă că acesta înainte de a fi audiat de organul de urmărire penală a fost prevenit de răspundere penală, pentru darea de declarații false, mai mult, acesta la efectuarea rapoartelor de expertiză poartă răspundere penală în baza art. 312 Cod penal, în cazul prezentării cu bună știință a unei concluzii false, fiind informat

despre acest aspect, ce se confirmă prin semnăturile expertului Lipovan Oleg (f.d. 37, 57, 90, vol. I), fapt ce în concluzie determină corectitudinea rapoartelor de expertiză medico-legală efectuate în speță.

La fel, ce ține de criticile recurentului privind soluția instanțelor de judecată, de admitere a acțiunii civile înaintate de partea vătămată Cioban Anghelina, atât în partea prejudiciului moral, cât și celui material, Colegiul penal atestă că nu pot fi acceptate, or atât prima instanță în sentință (f.d. 92, vol. II), cât și instanța de apel în decizie (f.d. 149 - 151, vol. II), s-au expus suficient de detaliat pe această chestiune, argumentând corect soluția de admitere a probelor (*cecurile și documentele care confirmă cheltuielile de tratament*) prezentate de partea vătămată în susținerea pretențiilor formulate atât în privința prejudiciului material cât și prejudiciului moral provocat în rezultatul comiterii infracțiunii (*având în vedere gradul suferințelor fizice și psihice provocate în urma vătămărilor corporale suferite, fractura de picior, faptul că inculpata nu și-a cerut iertare de la partea vătămată*), fiind luate în considerare și alegațiile inculpatei invocate la aceste aspecte, fără ca instanțele de judecată ierarhic inferioare să admită în acest sens vreo eroare ce ar afecta corectitudinea soluției, din care considerente, instanța de recurs acceptă motivarea instanțelor ierarhic inferioare și în această parte ca legală, și întemeiată.

În același sens, Colegiul penal respinge și argumentul recurentului, precum că: *"este nefondată și inexplicabilă motivarea instanței de apel prin care s-a respins o pretinsă pretenție a apelantului privind procurarea încălțăminteii ortopedice în valoare de 52000 lei, or o astfel de pretenție nici nu a fost înaintată în cadrul procesului și nu a fost examinată de prima instanță"*, or o asemenea solicitare a fost înaintată în apelul declarat de avocatul Burduja Sergiu în numele inculpatei Rusu Tamara (f.d. 112-113, vol. II) și instanța de apel s-a expus argumentat pe acest motiv (f.d. 151, vol. II).

Totodată, Colegiul penal consideră ca neîntemeiat și argumentul recurentului, precum că: *"instanța de apel a ignorat argumentul apelantei că partea vătămată este asigurată medical, are poliță de asigurare medicală și a beneficiat de tratament din contul Companiei Naționale de Asigurări în Medicină. Astfel, CNAM în temeiul art. 18 din Legea nr. 1585 din 27 februarie 1998 este în drept să pretindă încasarea prejudiciului material cu titlu de cheltuieli pentru tratamentul persoanei asigurate, iar cererea părții vătămate de încasare a prejudiciului material constituie un act de rea-credință și tendință de îmbogățire nejustificată"*, or statutul de persoană asigurată a părții vătămate, nu o privează pe aceasta de dreptul de a solicita recuperarea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiunea săvârșită de la inculpata Rusu Tamara, iar polița de asigurare nu cuprinde mereu toate cheltuielile de tratament necesare.

Mai mult, Colegiul penal conchide că motivele invocate de recurent în cererea de recurs, sunt în majoritate similare cu cele invocate în apel, descrise și în pct. 2 a prezentei decizii, în privința cărora instanța de apel în decizia sa (f.d. 145-151, vol. II), s-a expus motivat, iar temeuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale pe aspectele contestate nu se identifică, or instanța de apel s-a expus în decizia sa, detaliat și argumentat asupra fiecărei probe prezentate și chestiunilor esențiale invocate în apelul declarat în numele inculpatei Rusu Tamara, iar motivarea din decizia acesteia, în virtutea corectitudinii ei și pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs ordinar o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

7. În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, urmând a fi menținută, iar recursul declarat este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

8. Conducându-se de prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Postu Marin în numele inculpatei Rusu Tamara, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 ianuarie 2021, în cauza penală privind-o pe **Rusu Tamara Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **08 iulie 2021**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Timofti Vladimir

Țurcan Anatolie